

znanje za različne sanje
učenje vse življenje

Učenje vse življenje

Posoški razvojni center (PRC) je projekt Model vseživljenjskega učenja na SZ delu Goriške regije zasnoval skupaj z **Idrijsko-Cerkljansko razvojno agencijo** (ICRA) in tako pokril območje občin Bovec, Kobarid, Tolmin, Cerklje in Idrija. Ker je bil eden od ciljev tudi nadaljnja krepitev partnerstva v regiji, smo k sodelovanju pritegnili podjetja **Hidria** (z družbami **AET Tolmin**, **Hidria IP**, **Razvojno tehnološki center za vžigne sisteme in elektroniko**, **IMP Klima** in **Rotomatika**), **Kolektor Group**, **Kolektor Pro**, **ETA Cerklje**, **TKK Srpenica**, zavod **ENFAP** – **Friuli Venezia Giulia** iz Italije, **Ljudsko univerzo Nova Gorica**, **Gimnazijo Tolmin** in **Gimnazijo Jurija Vege Idrija**, **Poklicno in tehniško kmetijsko-živilsko šolo Šempeter pri Gorici**, **Kmetijsko gozdarsko zbornico Nova Gorica s Kmetijsko svetovalno službo Tolmin**, družbo **KOPO** iz Nove Gorice in zunanje sodelavce, strokovnjake z različnih področij.

PRC je za projekt pridobil sredstva na javnem razpisu **Ministrstva za šolstvo in šport** v okviru Nacionalnega programa Phare 2003 – Vseživljenjsko učenje.

Mag. Almira Pirih
vodja projekta

»V času globalizacije se krepi potreba po povezovanju. Vzpostavljena partnerstva in rezultati, to so oblikovani programi usposabljanj za različne ciljne skupine, nam vsem, ki smo sodelovali v projektu, dajejo osnovo za nadaljnje delo na področju razvoja človeških virov. Seveda nas skupaj z morebitnimi novimi partnerji čaka še veliko dela, saj smo videli, da so potrebe na področju izobraževanja ter usposabljanja prebivalstva in zaposlenih že sedaj velike, z razvojem pa se bodo le še večale. Pridobili smo osnove za kandidiranje na razpisih za državna in evropska sredstva. V obeh razvojnih agencijah bomo že jeseni nadaljevali z izvajanjem programov za različne ciljne skupine: izvajali bomo računalniške tečaje in programe za podeželsko prebivalstvo, preizkušali in izvajali bomo določene programe, za katere je izkazano zanimanje podjetij (npr. jezikovni tečaji), in jih tako skušali približati uporabnikom.«

AKTIVNOSTI VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA SE BODO NADALJEVALE

Skromne možnosti za vključevanje v vseživljenjsko učenje

Pri snovanju projekta smo izhajali iz dejstva, da Slovenija, še bolj pa Posočje in Idrijsko-Cerkljansko, po stopnji vključenosti od 25 do 64 let starega prebivalstva v vseživljenjsko učenje zaostaja za cilji Evropske unije. K temu precej pripomore dejstvo, da je za to območje značilna skromna izobraževalna ponudba. Poleg tega sta Posočje in Idrijsko-Cerkljansko prometno oddaljena od večjih središč. Prebivalstvo po izobražbeni strukturi zaostaja za regijskim povprečjem, ki je že tako nižje od slovenskega.

S prebivalstvom, ki se zelo malo vključuje v vseživljenjsko učenje in ima posledično nizko raven znanj in izobrazbe, ni mogoče graditi dovolj uspešnega gospodarskega in celovitega družbenega razvoja.

Ciljne skupine

Z ozaveščanjem o nujnosti vključevanja v vseživljenjsko učenje bomo postopoma dvignili raven znanj in izobrazbeno strukturo prebivalstva in tako zagotovili nadaljnji razvoj območja. V projekt smo skušali vključiti čim širše kategorije prebivalstva:

• zaposlene v gospodarstvu z manj kot V. stopnjo izobrazbe:

Gre za kategorijo, ki je slabo vključena v aktivnosti vseživljenjskega učenja, ki temeljijo na informacijsko-komunikacijski tehnologiji. Pozitivnejši odnos do dela, osebnostni razvoj ter motivacija za nadaljnje usposabljanje in izobraževanje dolgoročno vodijo k dvigu zaposljivosti in višanju izobrazbene ravni. Posledično to pomeni dvig števila inovacij v podjetjih in večanje konkurenčnosti gospodarstva na svetovnem trgu;

• strokovni kader, ključen za nadaljnji razvoj podjetij:

Vključili smo kadrovice partnerskih podjetij, ki so:

- natančno opredelili predstavnike ciljne skupine zaposlenih z manj kot V. stopnjo izobrazbe,
- sodelovali pri načrtovanju, oblikovanju in izvajanju programov usposabljanj in
- s projektom pridobili osnove za oblikovanje strategije razvoja človeških

virov v podjetju.

Strokovni kader, ključen za nadaljnji razvoj podjetij, pa lahko odločilno vpliva na nadaljnji razvoj podjetij in krepitev njihove konkurenčne sposobnosti;

• prebivalstvo, ki živi na podeželju:

Vključili smo tiste, ki delajo na kmetijah in pretežno živijo od kmetijstva oziroma dopolnilnih dejavnosti, ter tiste, ki živijo na vasi in so nezaposleni ali jim kmetijska dejavnost ne prinaša dovolj dohodka. Različne oblike vseživljenjskega učenja jim pomagajo dvigniti raven znanja, razgledanosti, prepoznavanja razvojnih možnosti, samozaupanja in samopodobe ter s tem širijo njihovo zaposljivost. Tako lahko prispevamo k ustvarjanju novih delovnih mest na podeželju, vezanih predvsem na uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije, istočasno pa nudimo možnosti osebnostnega razvoja in vključevanja v širše družbeno okolje.

Kaj smo s projektom dosegli?

V 14-ih mesecih smo z različnimi dejavnostmi uresničili naslednje cilje:

- na osnovi povezovanja najrazličnejših institucij (razvojnih, izobraževalnih, gospodarskih in drugih) vzpostavili partnerstvo za razvoj človeških virov v Posočju in na Idrijsko-Cerkljanskem,
- proučili potrebe ciljnih skupin,
- oblikovali programe izobraževanja in usposabljanja s poudarkom na uporabi informacijsko-komunikacijskih tehnologij,
- vzpostavili model povezanosti in delovanja na področju vseživljenjskega učenja, ki bo omogočal stalno spremljanje potreb ciljnih skupin ter prilagajanje programov izobraževanja in usposabljanja opredeljenih ciljnih skupin ter njihovo izvajanje,
- pripravili zasnovo za vzpostavitev dveh subregijskih centrov za vseživljenjsko učenje,
- pilotno izvedli kompleksen program za podeželsko prebivalstvo (z osmimi vsebinami) in štiri različne programe za zaposlene v podjetjih (posamezen program je bil izveden dvakrat),
- opremili dve mobilni učilnici s 16 prenosnimi računalniki (eno v Posočju, drugo na Idrijsko-Cerkljanskem),

- zasnovali predloge izvedbenih projektov, ki bodo v naslednjih letih primerni za sofinanciranje z evropskimi (predvsem iz Evropskega socialnega sklada) in nacionalnimi sredstvi.

Uresničitev gornjih ciljev bo omogočala postopno uresničevanje dolgoročnih ciljev:

- dvig ravni kulture vseživljenjskega učenja v Posočju in na Idrijsko-Cerkljanskem ter povečanje vključevanja različnih kategorij prebivalstva v aktivnosti vseživljenjskega učenja,
- postopen dvig ravni znanj in izobrazbe,
- povečanje zaposljivosti, povečanje stopnje zaposlenosti, mobilnosti in aktivnosti prebivalstva ter zmanjšanje stopnje brezposelnosti in
- nadaljnji gospodarski razvoj območja.

Kako naprej?

Pri nadaljnjem delu na področju vseživljenjskega učenja bomo izhajali iz nabora projektov, ki je bil narejen na osnovi *Študije potrebnih usposabljanj ciljnih skupin v izbranih podjetjih* (izvedel Andragoški center Slovenije) in analize potreb podeželskega prebivalstva (izvedla delovna skupina za podeželje). To bo tudi osnova za kandidiranje za pridobitev sredstev na državnih in evropskih razpisih.

V program *Pismenost na podeželju*, ki ga bo Posoški razvojni center začel izvajati letošnje jesen v Posočju, je delno že vključen program *Podjetnost na podeželju*, ki smo ga pilotno izvedli za podeželsko prebivalstvo. Idrijsko-Cerkljanska razvojna agencija bo pilotne vsebine vključila v svoj utečeni izobraževalni program *Več znanja na podeželju*.

Študija v podjetjih je pokazala potrebo po dveh novih formalnih izobraževalnih programih, prilagojenih potrebam podjetij. V projektu so bili začeti pogovori s šolami v regiji za pripravo novih programov oziroma nacionalne poklicne kvalifikacije. Na osnovi izkazanega zanimanja za jezikovne tečaje in nekatere druge vsebine bomo z izobraževalnimi institucijami, ki so partnerji v projektu, te vsebine v prihodnje skušali izvajati in jih približati našemu prebivalstvu.

PROGRAMI USPOSABLJANJA V PODJETJIH
znanje za različne sanje

PROGRAMI USPOSABLJANJA ZA PODEŽELSKO PREBIVALSTVO

Znanje za podjetnost na podeželju

Ciljna skupina je prebivalstvo v starosti od 18 do 64 let, ki živi na podeželju. Program je namenjen prebivalcem, ki delajo na kmetijah in pretežno živijo od kmetijstva oziroma dopolnilnih dejavnosti, ter tistim, ki živijo na vasi in so podzaposleni ali nezaposleni (ženske in mladi). Dobrodošel bo vsem, ki razmišljajo o samostojni podjetniški poti na podeželju ali o investicijah v osnovno oziroma dopolnilno dejavnost.

Izobraževanje poteka v tečajni obliki v skupinah z največ 18 udeleženci.

1. Kako se pripraviti na izzive prihodnosti? (4 ure)

Udeleženci programa se:

- seznani s pomembnimi spremembami, ki se dogajajo na vseh področjih življenja in vplivajo na razmere, v katerih živimo,
- spodbudijo, da začno gledati na svojo prihodnost kot na izziv,
- seznani s pomenom stalnega učenja in informiranja,
- seznani s finančno politiko ter skladi Evropske unije (EU), ki podpirajo kmetijsko in druge ekonomske dejavnosti na podeželju,
- seznani z glavnimi strateškimi dokumenti EU in Slovenije, ki bodo v naslednjih letih urejali politiko razvoja podeželja,
- seznani z novo finančno perspektivo za obdobje 2007–2013 in z možnostmi pridobitve finančne podpore za svoje načrte s strani nacionalnih in evropskih sredstev,
- seznani z aktualnimi razpisi, koristnimi napotki pri kandidiranju nanje in s primeri dobrih praks.

2. Podjetništvo na podeželju (10 ur)

Kako organizirati gospodinjstvo, domačijo, kmetijo kot »podjetje«.

Udeleženci programa se seznani:

- z definicijami podjetništva in možnostmi za podjetništvo na podeželju,
- s poslovnim načrtom,
- s teoretičnimi in praktičnimi znanji, potrebnimi za načrtovanje in vodenje projektov,
- z osnovami projektnega menedžmenta,
- z osnovami trženja proizvodov s kmetij in podeželja,
- z možnostmi in pogoji za opravljanje dejavnosti na podeželju,

- z ekonomskim vidikom dopolnilnih in dodatnih gospodarskih dejavnosti na kmetijah,
- z individualnim razvojnim načrtom za kmetijo, podeželsko gospodinjstvo, mikro podjetje ...,
- s primeri dobre prakse.

3. Delati ni težko, a zakaj vsi ti papirji? (4 ure)

Registracija dopolnilnih dejavnosti na kmetiji.

Udeleženci se seznani s:

- pogoji za registracijo dopolnilnih dejavnosti,
- pogoji za posamezno dejavnost,
- pogoji za nosilca dopolnilne dejavnosti in
- praktičnim primerom.

4. Je življenje z računalniki res postalo nuja? (12 ur)

Osnovni tečaj računalništva in interneta.

Udeleženci se seznani z:

- osnovami delovanja računalnika,
- osnovami urejevalnika besedil in delom z njim,
- delovanjem interneta, iskanjem informacij, prenašanjem podatkov in datotek z interneta na računalnik ter
- delovanjem elektronske pošte.

5. Ti presneti obrazci, navodila in »latovščina«, ki je ni mogoče razumeti (4 ure)

Udeleženci:

- osvojijo spretnosti komuniciranja prek elektronske pošte (kodeks etičnih načel v elektronski komunikaciji),
- osvojijo spretnosti pri pisanju različnih vlog in obrazcev (funkcionalna pismenost),
- se seznani z upravnim postopkom,
- se seznani z uradnimi postopki pri pridobivanju različnih dovoljenj s strani lokalne skupnosti oziroma upravne enote.

6. Sodelovanje in zaupanje (4 ure)

Osebnostna rast, krizne situacije, komunikacija in socialni odnosi na vasi.

Udeleženci:

- se seznani s temeljnimi načeli osebnostne rasti,
- se seznani z osnovami zaznavanja in spopadanja s problemskimi situacijami v življenju,

- osvojijo veščino opredeljevanja svojih glavnih življenjskih področij s tako imenovano analizo polja,
- osvojijo metode ocenjevanja lastnega dela in dosežkov,
- osvojijo metode strateškega načrtovanja,
- osvojijo metode analiziranja prednosti, slabosti, težav in priložnosti, organiziranja v lokalnem okolju.

7. Ob vseh teh predpisih še nekaj teh za kmetovalce (2 uri)

Udeleženci se seznani:

- aktualno kmetijsko zakonodajo,
- Uredbo o predpisanih zahtevah ravnanja ter dobrih kmetijskih in okoljskih pogojih pri kmetovanju (tako imenovana navzkrižna skladnost).

8. Da ne bo bolelo! (2 uri)

Udeleženci:

- osvojijo osnovna znanja o varnosti pri delu na kmetiji,
- osvojijo osnovna znanja o kemikalijah in prvi pomoči pri zastrupitvah z njimi,
- se seznani z ustreznimi ukrepi pri preventivi neugod pri delu ter z osebno varnostno opremo,
- se seznani z zakonodajo, ki ureja področje varnosti in zdravja pri delu na kmetiji.

Programi so bili pilotno izvedeni.

Dodatne informacije na:

- **telefonskih številkah:** 05/ 38-41-500 (mag. Almira Pirih, vodja projekta) in 05/ 37-43-911 (Mateja Bizjak, pomočnica vodje projekta) ter
- **spletnih straneh** www.pososki-rc.si in www.icra.si.

Učenje vse življenje. Izdajatelj: Posoški razvojni center, Trg svobode 2, 5222 Kobarid. *Besedilo in fotografije:* Mateja Kutin, odgovorna za promocijo v projektu. *Lektoriranje:* mag. Nataša Komac. *Oblikovanje in priprava:* Gaya Cerčno. *Tisk:* Grafika Soča (priloga EPIcentra), Gaya Cerčno (priloga časopisa ABC). *Skupna naklada:* 13.900. Projekt sofinancira Evropska unija. Za vsebino je odgovoren izključno Posoški razvojni center in v nobenem primeru ne velja, da odraža stališče Evropske unije.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ŠOLSTVO IN ŠPORT